

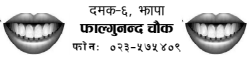
यसर्थ
गृहमन्त्री र
मेश लेखकले
राजीनामा
दिनुपर्छ

डमरू खतिवडा

सिटी डेन्टल

आधुनिक प्रविधिबाट सञ्चालित यहाँ नयाँ प्रविधिबाट दाँत लगाउनुको साथै मुख तथा दाँतसम्बन्धी सम्पूर्ण उपचार गरिन्छ ।

यसको शाखा गङ्गालालमा पनि खुलेको छ ।

तर्फ २०

अंक - १५३

२०८२ जेठ २४ गते शनिबार

Saturday, 7 June, 2025

मूल्य ७/-

संक्षेप

बाजुराको बाक्का बजारमा आगलागी

दमक । बाजुराको बुढीगंगा नगरपालिका-८ मा रहेको बाक्का बजारमा शुक्रबार भीषण आगलागी भएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाजुराका प्रमुख प्रहरी नायब उपरिष्ठ डीएसपी इन्द्राजी शर्माका अनुसार यस सिलिन्डर पछिपिएर आगलागी भएको हो ।

दिउँसो ४ बजे लागेको आगो अर्को नियन्त्रणमा आएको छैन । बाजुरा बुढीगंगा नगरपालिकाका मेयर रामबहादुर बानियाँले आगलागीबाट ठूलो क्षति भएको बताए । 'यो समाचार तयार पढाँसम्म आगो नियन्त्रणमा आएको छैन । पुरै बजारमा ठूलो क्षति भयो, उनले भने । एक लाखमा करिब ३०-३५ पसल थिए ।

महाधिवेशनको माग गर्दै तरुण दलको प्रदर्शन

दमक । नेपाली कांग्रेसको मातृ संगठन तरुण दलमा विज्ञान गुरुकुलको नेतृत्व भएर महाधिवेशन गर्नुपर्ने माग गर्दै शुक्रबार कांग्रेस केन्द्रीय कार्यालय साँघवमा प्रदर्शन गरिएको छ । उनीहरूले पुरानो कार्यसमिति भंग र नयाँ कार्यसमिति लागि महाधिवेशन गर्न माग सँगै नाराबाजी गरेका थिए । यसअघि तरुण दलले आज बुटवल मोररसाइकल च्याली निकालेको छ । पुरानो बानेश्वरबाट सुरु गरिएको मोररसाइकल च्याली साँघवस्थित नेपाली कांग्रेसको पार्टी कार्यालय परिसरसम्म पुगेको थियो ।

बाथरूममा चिप्लिएर एकको मृत्यु

कमल । बाथरूममा चिप्लिएर भापाको कमल गाउँपालिकामा एक जनाको मृत्यु भएको छ । आफूले घरको बाथरूममा लडेका कमल गाउँपालिका वडा नं. २ तोलागाछी बस्ने ९३ वर्षका नन्द प्रसाद पौडेलको उपचारका क्रममा मृत्यु भएको हो । लडेर घाइते भएका पौडेललाई उपचारका लागि बिर्तामोडको बिर्तासिटी अस्पतालमा ल्याइएको थियो । बिर्तामोडमा सामान्य उपचार पश्चात थप उपचारको लागि उनलाई बिर्तामोड अस्पताल भित्रानुरा लिएको थियो ।

चार्जिड स्टेशनमा करन्ट लावादा यादवको मृत्यु

विराटनगर/ सीटी सफारी चार्ज गर्न बनाइएको चार्जिड स्टेशनमा करन्ट लागेर विराटनगरमा एक जनाको मृत्यु भएको छ । करन्ट लागेर रोगी नगरपालिका-६ का ३५ वर्षीय मनोज यादवको मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ । विराटनगर महानगरपालिका-८ हाटखोलामा रहेको स्टेशनमा सीटी सफारी (ई-रिक्सा) चार्ज गर्न क्रममा यादवलाई बौद्धी छेकाए

विद्यार्थीहरूलाई अध्ययनसँगै उद्यमशीलता

दमक/भापाको दमक १० मा रहेको सिंहदेवि माध्यमिक विद्यालयमा किताबी ज्ञानसँगै उद्यमशीलता बनाउने कार्यक्रम सुरु भएको छ । विद्यार्थीहरूलाई उद्यमशीलतासँग आकर्षित गराउन विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको हो ।

विद्यालयका प्रधानाध्यापक हरिनारायण अधिकारीका अनुसार कक्षा १० का ३० जना विद्यार्थीहरूलाई ५ वटा समुहमा विभाजन गरी व्यवसायिक अवधारणा अधि सारिएको छ । जसमध्ये उक्त व्यवसायिक योजना पेश गर्ने तीन समुहका १६ जना विद्यार्थीहरूलाई इनिसिएरको आर्थिक सहायतामा ७ हजारका दरले रकम हस्तान्तरण गरिने प्र अधिकारीले जानकारी दिए ।

सत्यता, स्वतन्त्रता र निष्पक्षता हाम्रो प्रतिबद्धता

राष्ट्रिय दैनिक

पूर्वसन्देश

PURBA SANDESH NATIONAL DAILY

purbasandesh.com

जि.प्र.का.भापा द.नं.६९१ ०२/७/०५८

सत्यता, स्वतन्त्रता र निष्पक्षता हाम्रो प्रतिबद्धता

राष्ट्रिय दैनिक

पूर्वसन्देश

PURBA SANDESH NATIONAL DAILY

purbasandesh.com

नेपालमा भ्रष्टाचारको मुद्दा: विगतदेखि वर्तमानसम्म

ठूला नेता को को खेतैछन् आरोप ?

विमल लामिछाने

दमक/ पूर्व प्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपालसहित १३ जनालाई प्रतिवादी बनाउँदै मुद्दा दायर भएपछि राजनीतिक बृत्तमा नया तरङ्ग पैदा भएको छ । पूर्व प्रधानमन्त्री नेपालमाथि अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गरेको घटनाले नेपाली राजनीतिक र प्रशासनिक क्षेत्र तरङ्गित बनेको हो ।

नेपालको इतिहासमा पूर्व प्रधानमन्त्रीविरुद्ध भ्रष्टाचार आरोपमा मुद्दा दायर भएको सम्भव त यो नै पहिलो पटक हो । मन्त्रिपरिषदको नीतिगत निर्णयमाथि भ्रष्टाचार मुद्दा लाग्ने वा नलाग्ने भन्ने बहस चलिरेको छ । यसबारे संसदबाट कानुन समेत बन्ने क्रममै रहेकाले यो विषयलाई कतिपयले असामान्य र प्रतिशोधका रम्पमा समेत लिएका छन् ।

नेपालमा लोकतान्त्रिक व्यवस्था हुँदा यस्ता मुद्दा परेका थिएनन् । राजाको शासन कालमा भने पूर्वप्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा जेल परेका थिए । मेदौलीको भ्रष्टाचारको मुद्दामा उनलाई जेल चलान गरिएको थियो ।

तत्कालीन राजा ज्ञानेन्द्रको समयमा शेरबहादुर देउवालाई २०६२ साउन ११ गतेदेखि दुई वर्ष जेल चलान गरिएको थियो । देउवासँगै जेल जानेमा प्रकाशमान सिंह पनि थिए । उनीहरू सात महिनापछि रिहा भएका थिए । राजतन्त्र पछिका सरकारहरूले विभिन्न

प्रधानमन्त्री पदमा पुगेका अनुहारहरूलाई भ्रष्टाचारको मुद्दाका आरोप लागेका थिए । जस्तो प्रचण्डलाई क्यान्टेनमेन्टको आरोप लागेको थियो । नेकपा सरकार हुँदा ओलीलाई यति र ओम्नी अनि खोपमा भ्रष्टाचारको आरोप कायमै छ भने भापाकै गिरीबन्धुको जग्गा प्रकरणमा पनि ओली आरोपित ब्याक्ति हुन् । आज माधव नेपाललाई अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले हालको भ्रष्टाचार मुद्दाले भने नयाँ रेकर्ड बनाएको छ ।

लोकतन्त्रमा भ्रष्टाचारको मुद्दा खेप्ने प्रथम प्रधानमन्त्रीको नाममा नेपाल आउने भएका छन् । उनको सदनबाट निलम्बन हुने मुद्दामा पनि रेकर्ड बनेको छ । अहिले २०५ सदस्य प्रतिनिधिभण्डा ५ गयल छन् । चार निर्वाचित अनुहारहरूमा एक पूर्वमन्त्री मोहनबहादुर बस्नेत, दुई पूर्वप्रधानमन्त्रीका क्रमशः रवि लामिछाने अनि टोपबहादुर रायमाझी र माधव नेपाल पूर्वप्रधानमन्त्री छन् ।

यस अगाडि गिरिजाप्रसाद कोइराला प्रधानमन्त्री हुँदा अख्तियारले लाखौं जहाज खरिद प्रकरणमा सक्ने मात्रै नभएको थियो । ललित निवास प्रकरणमा माधव नेपाल र बाबुराम भट्टलाई को बयान सीआइबीले घरमै गएर लिएको थियो ।

नेपालका प्रधानमन्त्रीहरूमा माधवसिंह थापा, भीमसेन थापा र रणोदय सिंह कुर्सीमै हुँदा मारिएका उदाहरण छन् । पूर्व इतिहासका हत्या भएका र शाही कालमा मुद्दा खेप्नेका उदाहरण थिए । तर लोकतन्त्रमा पूर्वप्रधानमन्त्रीलाई भ्रष्टाचारको मुद्दा परेको भने माधव नेपाललाई नै पहिलो हो ।

यसअघि मन्त्रिपरिषदाका निर्णयमा अख्तियारले

मुद्दा लगाउन नपाइने आधारमा प्रधानमन्त्रीले उन्मुक्ति पाउँदै आएका थिए । अहिले अख्तियारले पूर्व प्रधानमन्त्री नेपालको २०६६ सालमा प्रधानमन्त्री भएको बेला गरिएको मन्त्रिपरिषदको निर्णयलाई आधार मानेर उनीसहित १३ जनालाई प्रतिवादी बनाउँदै मुद्दा दायर गरेको विषयले सदनदेखि सडकसम्म नै चर्चा पाएको छ ।

अख्तियारले नेपालसहितलाई प्रतिवादी बनाएर मुद्दा दायर गरेसँगै राजनीतिक प्रतिशोध को सुशासनको प्रयास भन्ने बहस समेत सुरु भएको छ । सुशासनको पक्षमा तर्क गर्नेहरूले अख्तियारको यो कदमलाई भ्रष्टाचारविरुद्धको कडा एक्सन र कानुनी शासनको बलियो सन्देशको रूपमा व्याख्या गरेका पनि छन् । मुलुकमा राजनीतिक नेतृत्व स्वच्छ, निष्पक्ष र इमानदार हुन नसकेको गुनासो जनस्तरसम्म कायमै छ ।

गणतन्त्रको अभ्यासका पछिल्ला वर्षहरूमा कर्मचारीसन्तुष्टता निम्किय र असहम देखिएको छ । मन्त्री पूर्वप्रधानमन्त्री, गृहमन्त्रीदेखि लिएर कर्मचारीतन्त्रमा भ्रष्टाचार मौलाउँदा राज्यको राज नेतृत्व नै सुशासनमा चुकेको देखिनुले राजनीतिक बृत्त र सासन व्यवस्था माथि नै थप प्रश्न उठाएको छ ।

सत्ताका लागि अप्राकृतिक गठबन्धन, भ्रष्टाचारलाई संरक्षण गर्ने प्रवृत्ति, स्वार्थका लागि बिबिधालिसेन सौदमी, राष्ट्रहितमन्दा दलीयहितको राजनीतिक

संसदको बैठक अवरोध जारी देउवासँग छलफल गर्ने प्रतिपक्ष दलको तयारी

दमक/ संसद बैठकमा प्रतिपक्षले सार्वजनिक माग सम्बोधन गराउन अब प्रतिपक्ष दलले सत्तापक्ष नेपाली कांग्रेससँग छलफल गर्ने भएको छ । प्रतिपक्षमा रहेका दलहरूले पछिल्लो राजनीतिक घटनाक्रमलाई सकारात्मक ढंगले टुंग्याउन सकिने उपायको कमीलाई देउवासँग छलफल गर्ने निकष निकालेका छन् ।

संघीय संसद भवनस्थित नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डको कार्यक्षमता शुक्रबार बसेको प्रतिपक्षी दलहरूको बैठकले कांग्रेस समापति देउवासँग छलफल गर्ने निकष निकालेको हो । अहिलेका राजनीतिक घटनाक्रमको विषयमा प्रतिपक्षका तर्फबाट नेपाली कांग्रेसका समापतिहरू एकचोटी गुर्गु गर्नु उचित हुन्छ भन्ने विषय पनि

भयो, बैठकपछि माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष प्रचण्डले भने । भिजिट मिसा प्रकरणको प्रतिबद्धता लागि सकारात्मक प्रतिबद्धता आएको भन्ने यो विषयलाई हामीले सकारात्मक ढंगले टुंग्याउन सकिन्छ भन्ने कुरा भयो प्रतिपक्षको भयो, प्रचण्डले भने ।

उनले सत्तापक्ष छानबिन अगाडि बढाउनेमा सहमत देखिए पनि संसदीय छानबिन समिति, न्यायिक समिति बनाएर छानबिन गर्ने या अर्को के गर्ने भन्ने विषयमा सहमति भएको छैन ।

प्रतिनिधिसभाको बैठक शुक्रबार पनि बस्ने नबसी स्थिति भएको छ । शुक्रबार दिउँसो १ बजे बस्नेगरी तय भएको बैठक आजैबाट दिउँसो १ बजेसम्मका लागि स्थगित भएको हो । भिजिट मिसा प्रकरणमा मुछिएका गृहमन्त्री रमेश लेखकमाथि छानबिनका लागि उच्चस्तरीय आयोग बन्ने पत्र अडान

अत्याधुनिक प्रविधिद्वारा उत्पादित

नयाँ **भापाली ईटा**

घजाटमा

ठूलो साइजको ईटा उपलब्ध छ ।

सम्पर्कका लागि: दमक: ०२३-५८०११८

जनक काटी: ०२३५२६०१७४/८०१७४०१७४१

मंगलब हस्केट: ०२३५२६००३१

मठा सम्पर्क: ०२३०१७४०४२/८०१७४०४२०

वैदेशिक रोजगार हुँदै देशै छाड्नेको ताँती

दमक/ स्थायी रूपमै देश छाड्ने नेपालीको संख्या बढ्दै गएको छ । मुलुकका बढ्दो भ्रष्टाचार, राजनीति विघातान्ती, अराजकता, बेथिति, बेरोजगारी जस्ता कारणले वाकदक्षिक भएर नेपालीहरूले सबैका लागि देश छाड्ने क्रम बढ्दो रूपमा देखिएको हो । पछिल्लो २ वर्षको मात्रै सरकारी तथ्यांक हेर्ने हो भने १ लाख ३७ हजार नेपाली स्थायी रूपमै देश छोडेर विदेशमा बसाइँ सरेका छन् । अन्तर्गतमा कार्यालयका अनुसार त्यसरी देश नै छाडेर विदेश बसाइँसराइ गर्नेहरूमा महिला भन्दा पुरुषको संख्या धेरै देखिन्छ । दुई वर्षको अवधिमा मात्रै ७१ हजार २०७ जना नेपाली पुरुष स्थायी रूपमै बसाइँ सरेर नेपालबाट अनुमति लिएर विदेश गएका छन् । त्यस्तै त्यसरी बसाइँ सरेर विदेश जाने महिलाको संख्या ६६ हजार ५ सय ३८ रहेको छ ।

अन्तर्गतमा कार्यालयबाट प्राप्त तथ्यांकअनुसार सन् २०२३ मा मात्रै स्थायी रूपमै विदेशमा बसाइँ सरेर ७० हजार १ सय १५ नेपाली गएका छन् भने सन् २०२४ मा ६६ हजार ८ सय ३५ नेपाली सधैं उतै बस्नेगरी गएका छन् । यसले ठूलो संख्यामा नेपाली देश नै छोडेर विदेशमा बसाइँ सरेरहेको देखाएको छ । पछिल्लो समयमा नेपालमा लगानीको वातावरण नमरफो भनेर अड्कलबाजी भइरहेको बेला कतै हजारौं नेपालीमार्फत स्वदेशी पुँजी पलाउन भइरहेको त छैन भने अझैका लगानीको तथ्यांकले देखाएको छ । तर देश छाड्ने नेपालीको पृष्ठभूमि परिचय भने सरकारीले ट्र्याक गर्ने गरेको छैन ।

देशभरका उपप्रमुखहरू विराटनगरमा

विराटनगर/स्थानीय तहका उपप्रमुख र उपाध्यक्षहरूको राष्ट्रिय सम्मेलन शुक्रबारबाट विराटनगरमा सुरु भएको छ । पूर्व राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले उद्घाटन गरेको सम्मेलन शनिबारसम्म चल्ने छ । सम्मेलन उद्घाटन गर्दै पूर्व राष्ट्रपति भण्डारीले विकासको सारथि महिला र पुरुष दुवै हुन् भन्ने मान्यतालाई नयाँ राज्य व्यवस्थाले स्थापित गरेको भन्दै महिलाहरूको औपचारिक प्रतिनिधित्व मात्र पर्याप्त नहुने बरु नेतृत्व र निर्णय क्षमता निरन्तर बढाउँदै लैजानु पर्नेमा जोड दिए । उनले महिला नेतृत्वले संविधानप्रदत अधिकार, मानवलाई कार्यान्वयन गर्दै समावेशी, जवाफदेहिला र लोकतान्त्रिक अभ्यासलाई थप सुदृढ बनाउन योगदान गरिरहेको बताइन् ।

संविधान र कानुनले परिभाषित गरेको जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने क्रममा धेरै स्थानीय तहहरूमा प्रमुखहरूसँग विवाद हुने, असमन्वयारी भई काम गर्ने समस्या हुने तथा कतिपय अवस्थामा बढोट निर्माणदेखि अनेकौं समस्याहरू फेल्नु परिरहेको सन्दर्भमा त्यसलाई थप स्पष्ट बनाउने विषयमा सम्मेलनमा व्यापक छलफल गर्ने कार्यतालिका रहेको विराटनगर महानगरपालिकाको उपप्रमुख शिवा निराला कार्कीले बताइन् । सम्मेलनमा काठमाडौं महानगरपालिकाका उपप्रमुख सुनिता डंगोलले उपप्रमुख तथा उपाध्यक्षहरू कानुनले दिएको प्रतिनिधित्व पद भएकोले त्यसको कार्यान्वयनलाई दृढतापूर्वक गुमाउनुपर्ने बताइन् । उनले उपप्रमुखहरू

घर-जग्गा बिक्रीमा

दमक-५ स्थित एल्मर चोकमा जूनसुके व्यवसाय र कार्यालय समेतको लागि उपयुक्त, पार्किङ सुविधासहितको फराकिलो जमिनमा रहेको घर बिक्रीमा छ ।

सिधा सम्पर्क : ८८१६६८८२००

डैंगु संक्रमितको संख्या बढ्दो

दमक/ मनसुन मखरै सुरु भएसँगै देशभर डैंगु संक्रमितको संख्या बढ्दो क्रममा रहेको छ । इन्डोनेसियालेजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा (ईडीसीडी) का अनुसार पुसदेखि हालसम्म ७१ जिल्लामा डैंगु संक्रमित भेटिएका छन् ।

हालसम्म १०८१ जना संक्रमित भएका छन्, जसमा सबैभन्दा बढी कोशीमा २३९, बागमतीमा २०९, गण्डकीमा १८२, लुम्बिनीमा १६३, सुदूरपश्चिममा १५६, कर्णालीमा ३० र मेचीमा १४ जना संक्रमित भएका छन् ।

इन्डोनेसियालेजी महाशाखाका निर्देशक डा. चन्द्रमाल भाउजुनुसार अनुसार एक दशकको तथ्यांकलाई हेर्दा डैंगु सबैभन्दा बढी असार, साउन, भदौ र आश्विनसम्म रहने देखिन्छ । मखरै मनसुन सुरु भएको छ, अबका दिनमा डैंगुका विरामी

बढ्छन्, डा. भाले भने, 'अबको चार महिनाको अवधिमा कुनै पनि लाउने डैंगु फैलिन सक्छ । उनका अनुसार अहिलेसम्मको तथ्यांकलाई हेर्दा अघिल्लो वर्षको तुलनामा कम फेलिएको छ । तर अबका चार महिना (असार, साउन, भदौ, असार) डैंगु फैलने अति जोखिम महिना हुन् ।

२०२३ मा कोशी प्रदेशमा डैंगु फैलिएको थियो । २० जना मृत्यु हुँदा ५२ हजारभन्दा बढी संक्रमित भएका थिए । ईडीसीडीको तथ्यांक अनुसार संक्रमितको संख्या ३१ प्रतिशत गुनसरेको थियो । सन् २०२४ मा भने १३ जनाको मृत्यु हुँदा काष्ठ ३५ हजारभन्दा बढी संक्रमित भएका थिए ।

डैंगु नियन्त्रणमा ८० करोड खर्च, तर रणनीतिक कमी

जनस्वास्थ्यविद् डा. बाबुराम मरासिनी शहरी

क्षेत्रमा डैंगु फैलिनको प्रमुख कारण अव्यवस्थित फोहोर व्यवस्थापन रहेको बताउँछन् । उनका अनुसार पानी जम्मा गर्न सकिनेका झुम र बाटोहरू, पुराना टायर र फोहोरलेना, काँसी खेतीका गमल, खुला खात्वाखुत्तीमा जम्ने पानी स्थानहरू एडिस एजेन्टा र एडिस एन्लीपेक्टस प्रजातिका लाभसुद्धेका लागि प्रजनन स्थल हुन् ।

जलप्लव परितर्जन र तीव्र शहरीकरणले नेपालमा डैंगु संक्रमणको जोखिम बढाएको पनि बताउँछन् । विगत एक दशकमा तस्वीरदेखि पहाडी जिल्लामा फैलिएको यो रोग अहिले जनस्वास्थ्यको प्रमुख चुनौती बनेको छ । सरुवा रोग विशेषज्ञ पुन पनि बढ्दो शहरीकरणलाई पनि डैंगु फैलनुको कारण मान्छन् ।

संस्मरण

टिमहर्टन :
एउटा संस्कृति

डा. तुलसी अट्टराई

हामी सुधा र तुलसी २०१६ जुलाई १६ का दिन राती १० बजे क्यानडाको सडवरी पुगेका थियौं। छोरी मनीषा र ज्योति विनोद पौड्यालको सौजन्यमा यो ठाउँ पुगेका हौं। तेस्रो दिन खाना खाएर सडवरीको डाउन टाउनरति घुम्न गइयौं। फर्किने बेलामा मनीषाले भनिन्- “आज बुवा आमालाई क्यानडाको प्रख्यात चियाको स्वाद, चुस्कीको आनन्द गराइदिनुपर्छ।” अनि एउटा पार्किङमा लगेर गाडी रोकिन्। कहाँ जाने भन्ने याहा नदिई भित्र गएर एक्कोट चिया खाँदा “हजुरवा छक्क पनुहुन्छ, कहाँको चिया खाइयो भनेर।” मानसले सरप्राइज दिन खोजे। भित्र पस्नुअघि माथिपट्टिको बोर्डमा टिम हर्टन लेखिएको देखे हदैँ छिरेको थियो। तर यो कफी शपको नाम होला भन्ने चाहिँ थाहा थिएन।

राम्रो सोफामा बसेर यताउता हेर्दैथिएँ। मनीषा एउटा लाइनमा बसिसकेकी थिइन्। काउन्टर धेरै पर थियो। लाइनमा एक अर्कोलाई नछोड्ने गरी उभिएर काउन्टरमा पुग्न पालो कुनैपनि रहेछ। कसैलाई उछिन्नेर अगाडि जान नपाइने रहेछ। करीब दस मिनेटपछि बल्ल पैसा लिने पालो आयो।

“ओरेन्ज पिको टु क्रिम स्मल साइज ३ वटा, मिडियम साइज विथ सुगर एउटा, हट चकलेट एउटा, किमविच एउटा” भनेर मनीषाले पैसा बुझाइन।

केही बेरमा कुबुराका अण्डा राख्ने केसजस्तै कागज रेस्टा ‘टिमहर्टन’ लेखिएका विको वन्द कागजी ग्लासहरु लिएर आइन्। टुटुलमाथि राखेर त्यसबारेको व्याख्या गर्दै, विको कसरी खोल्ने तर्िका सहित चुस्की कसरी लिने भनेर यस चियाको महत्व र्शाङ्गड मनीषाले।

हामी त्यतिबेला जुन ‘टिमहर्टन’मा थियौं त्यसको आकारप्रकार र गाडी पार्किङ बाटो आदि हेर्दा काठमाडौँतिर हो भने काँच ७-८ रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको होला। यस्तो रेष्टुरेन्ट खोल्नेले हाडबे वा अन्य मूल बाटोबाट पचास मिटर जाँत पर्को क्षेत्रमा निर्माण गर्नुपर्ने रहेछ। त्यहाँ बाटो र जनघनत्व अनुसारको गाडी पार्किङ (२०-४० सम्म गाडी अट्ने) निर्माण गर्नुपर्ने अनि मुख्य भवन आदिको व्यवस्था छुट्टै हुनुपर्ने रहेछ।

क्यानडामा ‘टिम हर्टन’ कफी- चियाले एउटा सामाजिक मान्यता पाइसकेको छ। केटाकेटीहरु टिमहर्टनको हट चकलेट, किमविच र फ्रेंच फ्राइ खान पक्केका हुन्छन् भने युवावदेखि अन्तिम किनारा पुग्न लागेका वृद्धवृद्धामा टिमहर्टनको कफी चिया चुस्कीमा रमाउछन्। बजार घुम्न गएका बेला आँखा अर्धचन्द्र टिमहर्टनको बोर्ड आँखामा पर्नासाथ मुख मिट्याउँदै रेष्टुरेन्टतिर पस्न लालायित हुन्छन्। क्रमशः

ड. तुलसी अट्टराई

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको टोलीले जेठ ७ गते त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल अध्यागमन कार्यालयका प्रमुख तथा गृह मन्त्रालयका सहसचिव तीर्थराज भट्टराईलाई भिजिट भिसा प्रकरणमा नियन्त्रणमा लिएपछि अध्यागमनमा हुने सेन्ट्र, असुली घन्टा र मानव तस्करीको भयावह तस्वीर सहमा आएको छ।

कर्मचारीले म्यानपावर कम्पनीहरुसँग मिलेमतो गरेर गैरकानुनी भ्रमण अनुमति लिएको भन्ने होइन, अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा ‘मोस्ट वान्टेड’ सूचीमा रहेका कुख्यात अपराधीहरुबाट मोटो रकम लिएर नक्कली पासपोर्ट र भिसामा अध्यागमन कटाउने गरेको पोल समेत खुलेको छ। यद्यपि, यस्ता घटना कुनै नयाँ र अनौठो होइनन्। भट्टराचार, कुशासन, कमिसन, असुली घन्टा र मिलेमतोका अनेक काण्ड-काण्ड सुन्दासुदै नागरिक बाक्क र आँजित भइसकेका छन्। स्वयं प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई पनि विमानस्थलमा हुने ‘लुट’ रावेसँग बाधा रहेछ भन्ने अहिले सामाजिक सञ्जालमा घुमिरहेको उनको एक भिडिओबाट थाहा हुन्छ। अमेरिका बस्ने एक नेपालीले देश फर्किँदा कर्मचारीबाट पाएको सास्ती र उनको क्यामेरा लुटिएको घटना भिडिओमा स्वयं प्रधानमन्त्री ओलीले वेलिबस्तर लगाएको छन्। ३३ किलो तथा विन्टल सुन प्रकरणले नै विमानस्थलमा हुने गैरकानुनी कथा नागरिकलाई रावेसँग बताइसकेको थियो। नक्कली भट्टराजी शरणार्थी प्रकरणले गृह मन्त्रालयमा हुने सेन्ट्र र अपराधको निष्कर्षलाई यसअघि नै भन्दाफोर गरिसकेको थियो। भिजिट भिसा असुली प्रकरण त्यसै शृङ्खलाको थप कडी मात्र हो।

पहिले पहिले भट्टराचार भनेको राज्य कोषको दुरुपयोग र विकास योजनामा कमिसन संकलन भन्ने बुझिन्थ्यो। सावद्र राज्य टाट पिटिएर, बजेट निष्कर्ष र पुँजीगत खर्च अभाव भएर कमिसन खाने

वक्ता/ भाषाका कृषकले सरकारले तोकेको समर्थन मूल्यमा चैत धान बेच्न नपाएपनि हिउँदे धानको बीउको मात्रा भने घट्टाएका छैनन्।

हिउँदे धानको बीउ राख्ने सिजनमा पानी परेकाले यो वर्ष धानको बीउ राख्न सरल भएको छ। जेठ १५ भित्र नै नेपालको सबैभन्दा धेरै धान खेती हुने भागमा जिल्लामा वर्ष धान थन्क्याउने र हिउँदे धानको ब्याड राख्ने केही वर्ष यता धान रोपाईँको क्षेत्रफल घट्दै गएको छ।

यस वर्ष भाषामा २० हजार हेक्टरमा चैत धान खेती गरिएको थियो। त्यसबाट करिब एक लाख मेट्रिक टन धान उत्पादन भएको कृषि ज्ञान केन्द्रले जनाएको छ। यत वर्ष प्रतिमन एक हजारपछि एक हजार २०० सम्म चैत धान बिक्री भएको थियो। यो वर्ष सरकारले चैत धानको समर्थन मूल्य बढाए पनि कृषकले यत वर्षको भन्दा पनि निकै कम मूल्यमा धान बेच्न बाध्य छन्। कृषि ज्ञान केन्द्रका अनुसार, किसानहरूले प्रतिविघेक्टर एक हजार ७५० मा धान बेच्न बाध्य छन्, जबकि सरकारले दुई हजार ८०० तोकिको थियो। पछिल्लो ४ वर्ष यता क्रमशः १० हेक्टर

क्षेत्रफल खेती घट्दैसँगै धान उत्पादन समेत घट्दै गएको छ। ४ वर्ष अघि भाषामा ८७ हजार ५ सय हेक्टर क्षेत्रफलमा ४ लाख २३ हजार मेट्रिक टन धान उत्पादन भएको थियो। तर पछिल्लो तीनवर्षे ३ लाख ८२ हजार मेट्रिक टन मात्र उत्पादन भएको कृषि ज्ञान केन्द्र भाषाका प्रमुख सागर विष्टले बताए। केही वर्ष यता धान खेती हुने स्थानमा घर घडेरौले भरिने थालेको र गन्तविधि प्रयोग हुने कार्य बढेकाले धान खेतीको क्षेत्रफल कम हुँदै गएको उनले बताए।

जलवायु परिवर्तनका कारण लामो समय धाम लाप्दा धान मर्ने समस्या वर्षेनी बढ्दै

सम्भावना सीमित भएकैले हुनसक्छ अब शासक वर्ग राज्य शासिको दुरुपयोग गरी सिधै नागरिकलाई अमर पारेर लुट्ने, निजी क्षेत्रसँग साँठगाँठ गरी अवैध व्यापार गर्ने र असुली घन्टा चलाउनतिर लागेको छ।

राज्यको राजनीतिक तथा प्रशासनिक नेतृत्व अब हिन्दी सिनेमाको कथामा ‘हप्ता असुली’ गर्ने गिरोहको नाइके तथा टोले गुन्डाको स्तरमा उत्रिएको छ। यिनलाई सिर्फ पैसा चाहिएको छ, श्रम र तरिकावारे तिनलाई कुनै सरोकार छैन। यिनीहरू टट्टिमा खसेको सिक्का समेत दाँतले ढिँसे स्तरमा ओर्लिएर नागरिक लुटन लागेका छन्।

राज्यको आँखामा मान्छे महिला, पुरुष वा तेस्रो लङ्गी हुँदैन। ‘नागरिक’ मात्र हुन्छ। नागरिकसँग लागू गरिने कानून र मापदण्ड, गरिने व्यवहार समान हुनु पर्छ भन्ने यथार्थ अहिलेसम्म यो राज्यले स्वीकार गरेको छैन। भिजिट भिसा मापदण्ड समानताको हकविपरीत लैजिक विभेदको जीवन्त प्रमाण हो।

तर, यहाँ यस्ता काम स्वयं सरकार र गृह मन्त्रालयले गर्दछ। सबै तै चुप, मै चुप। महिला सुरक्षाका नाममा विभेदपूर्ण भ्रमण मापदण्ड निर्धारण गर्नुको साटो सबै नागरिकका लागि आम रूपमा लागू हुने समान, दिगो, सुरक्षित र भरपर्दो मापदण्ड लागू गर्नातिर कसैको ध्यान छैन। सबैलाई थाहा छ कि १० प्रतिशत बढी नेपालीको देशभित्र कमाएको पैसाले विदेश निषेधक घुमकिर गरिसकेको आर्थिक क्षमता बन्दैन। ती विदेशमा बस्ने आफन्तमा भर परेर वा काम पाइने लोभले नै विदेश जाने हुन्। यो यथार्थलाई आँखा चिम्लेर बनाइने कानून र मापदण्डले कर्मचारीलाई

यदि कुनै मन्त्री यस्ता ‘डिल’ र ‘सेटिङ’

भन्दा बाहिर छ भने उसले त्यस्तो प्रचलनलाई सहजै भत्काउन सक्दछ। यदि कुनै चासो, वास्ता वा मतलब गर्दैन, जे भइरहेको छ हुनदिन्छ, अथवा आफ्ना विवास पात्रलाई विशेष रूचिका साथ सरुवा गरेर पठाउँछ भने सजिलै बुझिने कुरा हो कि उच्च राजनीतिक नेतृत्व पनि सेटिङको मतिथार बनेको छ।

अख्तियारले तीर्थराज भट्टराईमाथि छानबिन थालेको सुईको पाएपछि दुई दिनअघि मात्र उनलाई गृह मन्त्रालयमा सरुवा गरिन् मन्त्री रमेश लेखक विमानस्थलमा हुने सेन्ट्र र असुलीबारे जानकारी थिए भन्ने कुराको प्रस्ट प्रमाण हो। अध्यागमन कर्मचारीले गैरकानुनी भ्रमण अनुमति दिँदा प्रतियस्ती २० हजारदेखि ३ लाखसम्म असुलिने र त्यस्तो रकम ओहोदा र हैसियत हेरी दामासारी बडिफाँड गरिने तथ्यले लुटतन्त्रको भयावहता प्रकट गर्दछ।

मन्त्री लेखक आफूलाई भद्र र नैतिक राजनीति गर्ने राजनीतिकर्मी भएको दावी गर्दछन्। यदि यस्तो दावीलाई पुष्टि गर्ने हो भने पनि उनले राजीनामा दिनु पर्दछ। राजनीति भनेको राज्यका पदमा टाँसिनु मात्र होइन। नैतिक राजनीतिबाट नागरिक जबाफदेहिताको माग गर्दछ। मन्त्री लेखक यद नैतिक मूल्य रुपालीमा आधारित राजनीतिका पक्षहरु हुन भने राजीनामा त्यसलाई पुष्टि गर्ने अवसर पनि हो।

मानौं कि मन्त्री लेखक विमानस्थल असुली घन्टामा सेटिङकर्ता, मतिथार वा लाभार्थी होइनन्, तर पनि उनले राजीनामा गर्नु पर्दछ। किनकि आफ्नो जिम्मेवारी र क्षेत्राधिकारभित्रको नाजायज क्रियाकलाप उनले रोक्न सकेका रहेनछन्। योसो हुनु पनि मन्त्रीले पक्षी जिम्मेवारी पूरा नगर्नु नै हो।

आफू मातहतको कर्मचारीले घुस खाँदा मन्त्रीको पद जान सक्दछ भन्ने नजिर स्थापित भयो भने त्यो पनि देशका लागि हितकर नै हुन्छ। किनकि घुस, कमिसन, गैरकानुनी असुलीको अंश नखानु मात्रै मन्त्रीको धर्म होइन, तिनलाई रोक्नुसमेत पदले माग्ने दायित्व हो।

मन्त्रालयका आएको काँच १ वर्ष हुन लाग्दा उनले विमानस्थलको अध्यागमन सेन्ट्र र असुली घन्टाको जालो तोडेका रहेनछन् भन्ने पुष्टि भयो। यस कारणले पनि मन्त्री लेखक दण्डित हुनु पर्दछ। उनले पदबाट राजीनामा गर्नु पर्दछ। १- नेपालभ्यूजबाट (सम्पादित अंक)

सामाजिक सञ्जाल

सागर नेपाल हाल : कतार)

प्रवासीको आवाजः
म केपी ओलीको भोले होइन

१९ दोहाको नेपाली समाजको परिचित नाम हो सागर नेपाल। उनी पारिवारिक जीवन सघर्ष गरिरहँदा कारवाया छिरेको नेपाली समाजलाई पनि आफ्नै परिवार टाठ्ठन, सोही अनुसार नेपाली समाजको कलम निर्वाह गरिरहेका छन्। विगत ३ दशक देखि दोहा कतारलाई कर्मभूमि बनाउँदै आएका नेपाल आफ्नो भन्दा धेरै नेपाली समाजको चिन्ता र चासो लिने गर्दछन्। नेपालको राजनीतिक अनेक भिडिया टायल हुने गरेका छन्। खास गरेर नेकपा एमालेमा प्रधानमन्त्री तथा नेकपा एमालेका अध्यक्ष समेत रहेका ओलीबाट यस्ता भिडिया टायल विभिन्न वहानामा हुँदै आएका छन्। पछिल्लो भिडिया टायल थियो- म भोले हुँ। यो देश तथा विदेशमा निकै प्रचलित भयो। भोले र भोलाको अर्थ निकै खोल्ने। कतिले भोलाको न्याय पाएको प्रतिक्रिया दिए तर कतिले त्यो शब्दको अन्वयब्याख्या गरिएको र नेपाली व्याकरण नै बिगारो आरोप पनि लगाए। तर प्रवासमा रहेका विवेकशिल नेपाली चाहिँ यसलाई कसरी लिएका छन भन्ने खोज्न धेरै टाढा जान पर्दैन। कारवालाई कर्मभूमि बनाएर नेपालीकै हितमा काम गरिरहेका सामाजिक अभियन्ता, एनआरएन अभियन्ता सागर नेपाल काफि छन। उनले सामाजिक सञ्जालमा भोलाको विषयमा यसरी व्याख्या गरेका छन्।

भोलाले न्याय पाएको छ र प्रधानमन्त्री के पी ओली ज्यूले म भोले हुँ भन्नु स्वाभाविक हो र उहाँ देशको समस्या र जिम्मेवारी बोक्ने सबैभन्दा ठुलो भोले नै हुन तर म उहाँको भोले हैन.....

भोलाको अर्थ त शब्दकोष नै सकिने गरि लगाइयो तर भोलाको अन्त्य नलागेस, यहाँ जिम्मेवारीको भोला नबोक्ने को होला र.....? भोला बोक्नेलाई भोले भनिने हो भने हो म मेरो परिवारको भोले हुँ, म परिवार प्रति आँखा बन्द गरेर विस्वास गर्छु, अन्धकार हुँ, परिवारको हित र खुसिको अगाडी मेरो सोच-विचार र विवेक शून्य प्राय हुन्छ काँपन अवस्थामा म भने रहित किनकी मेरो हेरकै यसरी र ब्याकिगत चाहान्छ बिबिध परिवारको भलाईमा एकाग्र हुने गर्छु। राजनीतिक भोले भन्न नैतिकताको खुट्टो परेकोले सारै गाढो भएको होला तर म माझ हैन होक परिवारमा त्यो परिवारको जिम्मेवारीको भोला बोक्ने यीटा साहसी भोले हुने गर्छ र तपाईं पनि त्यो साहसीहो भन्दा पाप नलागेस।

शब्द र भनाई अनि बुझाइमा फरक होला तर कर्ममा फरक नहुने हो भने म परिवारको भोले हु भने प्रधानमन्त्री देशको भोले नै हुनु दुखको कुरा उहाले बोकेको त्यो भोलामा नागरिकको सुनिश्चित भविष्यको खजना छ कि छैन ? त्यो भोलामा देशको वहुत हितको खाका छ कि छैन ? यीटा बुझले आफ्नो भाग्य हैन कर्म खोज्दा त्यो भोलामा सेन्ट्रिछ कि भेटिँदैन ? शब्दकोषले जसरी व्याख्या गरे पनि भोला बोक्ने मान्छे सबै खराब हुँदैन तर हाम्रो प्रधानमन्त्री जु र अन्य नेताहरुले बोकेको भोलामा के छ ? भनेर प्रश्न गर्ने दिन भने आएको छ।

आजकाल भोला सारे महकौ भनो बेला प्रधानमन्त्री ज्यूले आफूलाई भोले भनिदिना भन्ने भोलाको मूल्य नै किन सित्तको हुने हो भन्ने भनो छु। कुनै नत्र एक किलो सामान पनि नअट्ने हाते भोलाको मूल्य ५ लाख डलर पा पर्छे र त हो ! म भोले हुँ तर कुनै ब्याक्तीको हैन, धेरै आम्ने परिवारको थोरै समाजको र परदेशमा हुदा अलि अलि नैतिकताको साथ देशको शानमा जिम्मेवारी पूर्वक सानो भोला बोक्ने म सानो भोले हुँ.....!

चैते धानको मूल्य नपाएपछि
हिउँदेको आस

वक्ता/ भाषाका कृषकले सरकारले तोकेको समर्थन मूल्यमा चैत धान बेच्न नपाएपनि हिउँदे धानको बीउको मात्रा भने घट्टाएका छैनन्।

हिउँदे धानको बीउ राख्ने सिजनमा पानी परेकाले यो वर्ष धानको बीउ राख्न सरल भएको छ। जेठ १५ भित्र नै नेपालको सबैभन्दा धेरै धान खेती हुने भागमा जिल्लामा वर्ष धान थन्क्याउने र हिउँदे धानको ब्याड राख्ने केही वर्ष यता धान रोपाईँको क्षेत्रफल घट्दै गएको छ।

यस वर्ष भाषामा २० हजार हेक्टरमा चैत धान खेती गरिएको थियो। त्यसबाट करिब एक लाख मेट्रिक टन धान उत्पादन भएको कृषि ज्ञान केन्द्रले जनाएको छ। यत वर्ष प्रतिमन एक हजारपछि एक हजार २०० सम्म चैत धान बिक्री भएको थियो। यो वर्ष सरकारले चैत धानको समर्थन मूल्य बढाए पनि कृषकले यत वर्षको भन्दा पनि निकै कम मूल्यमा धान बेच्न बाध्य छन्। कृषि ज्ञान केन्द्रका अनुसार, किसानहरूले प्रतिविघेक्टर एक हजार ७५० मा धान बेच्न बाध्य छन्, जबकि सरकारले दुई हजार ८०० तोकिको थियो। पछिल्लो ४ वर्ष यता क्रमशः १० हेक्टर

क्षेत्रफल खेती घट्दैसँगै धान उत्पादन समेत घट्दै गएको छ। ४ वर्ष अघि भाषामा ८७ हजार ५ सय हेक्टर क्षेत्रफलमा ४ लाख २३ हजार मेट्रिक टन धान उत्पादन भएको थियो। तर पछिल्लो तीनवर्षे ३ लाख ८२ हजार मेट्रिक टन मात्र उत्पादन भएको कृषि ज्ञान केन्द्र भाषाका प्रमुख सागर विष्टले बताए। केही वर्ष यता धान खेती हुने स्थानमा घर घडेरौले भरिने थालेको र गन्तविधि प्रयोग हुने कार्य बढेकाले धान खेतीको क्षेत्रफल कम हुँदै गएको उनले बताए।

जलवायु परिवर्तनका कारण लामो समय धाम लाप्दा धान मर्ने समस्या वर्षेनी बढ्दै

गएको उनको भनाइ छ। यस्तै पानी पर्दा अधिक वर्षा हुने भएकाले उत्पादनमा गिरावट आएको भएपनि यो पटक बरि राख्ने सिजनमा पानी परेकाले समस्या नै छैन राज्य थालिएको देख्दा किसानमा उत्साह बढेको कृषि प्रचार अधिकृत बेराराज गम्हारीले बताएका छन्।

धान खेती घट्टाले उत्पादनमा झस आउँदै गएको कृषि ज्ञान केन्द्रको तथ्यांक छ। बढ्दो सरसरीजन्य र भूउपयोग नीतिको उचित कार्यान्वयन हुन नसक्दा कृषि योग्य जमिन घट्दै गएको हो। यो वर्ष वर्ष धान उत्पादन राम्रो भएपनि उचित मूल्य नपाएको बताइएको छ।

जिल्लामा कृषकले बासमती, जङ्गली

मनुसी, क्रुद्ध, जुजु कालो बासमती, नाजिर, रातो बक्की, बुन्दे, बेल्गुडी, रातो हाप्सा, होडबक्की, सेतो बासमती, हाडीकोर, मोटाङ, कम्पासरी, सानो कनाउड, अनदी, धनकुटे, लालबक्की, बिरिमफुल, छोटो बासमती, रातो बासमती, रातो अनदी, गोडरा, अमरखज, सिलका, बदलधान, अनदी री, म्हाङर धान, राम्र बाकी, कोल धान, गीमा धान, कनकखिर बासमती, कालो रातो अनदी, जिरासरी, अड्डे, रोगा धान, दुधराज, रासधान, मासरी, अक्की धान, अनदी रातो, हंसराज, रातो स्थानीय, तिल्ली, रातो दुई बासमती, श्यामजिरा, घिउकुमारी, दोसरा, ठूलो मनसरा, सिकिचन, रामनेला, आफ्नकुटे, जर्नेली र घिउपुरी जस्ता जातका धान भाषामा खेती हुने गरेको कृषि ज्ञानकेन्द्र भाषाले जनाएको छ।

त्यसैगरी, किनुवा, मिडिया अनदी, श्यामिनी, सेते धान, कालो गुनिया ठूलो, साधारण कालो गुनिया, कालो गुनिया-१, कालो गुनिया-१०, हरिनकेर, परेवा बाही, बामन विनी, म्हुमाल, म्हुकर, पुलिङटार, कालो तुलसी, कस्तुरी, बुढीडाइन-३, बडुलदेशी, अनगोली ५५, अनगोली कालो दुई र बाघ जुजु धान भाषाको खेतीमा लगाइने गरिएको छ।

इटहरी/ कृषिप्रधान मुलुकमा सिजनमा आँप फल्ने स्थान धेरै छन् । आँपलाई सरकारले प्राथमिकता दिएर किसानलाई उत्प्रेरित गराउने हो भने सिजनका आँप भारतबाट ल्याउने पढैन तर यहाँ भारतबाट यतिखेर बेसिजनका आँपले नेपाल रकम त भारत भित्र्याएको छ नै सँगै विभिन्न रोगव्याधि लाग्नेपछि भारतमै उपचार गर्न बाध्य बनाएका छन् । इटहरी मात्र होइन पूर्वी नेपालदेखि पश्चिम महाकालीसम्मका बजारहरूमा यतिखेर बेसिजनका केमिकलयुक्त आँपहरू बिक्रीमा पाइन्छ । सबै ठाउँका फलफूल बजार आँपले घेरिएको छन् । नेपाली आँप असार लागेपछि मात्र तयार हुने भए पनि केमिकल (काबाइड) प्रयोग गरी पकाइएको आँप घरघरमा पुगिरहेका छन् ।

राष्ट्रको मूल आएको भन्दै किसानले व्यापारीलाई आँप बेचिरहेको पाइएको छ । यस्तो आँप स्वादिलो नहुने र पोषक तत्व पनि नपाइने विवेक बढाउँछन् ।

राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्रका अनुसार नेपालमा अगोष्ठे जातको आँप पार्ने स्वादिक समग्र अर्को भइसकेको छैन । असार लागेपछि मात्र यो आँप बजारमा आइपुग्छ । काबाइडले आँपलाई स्वास्थका लागि हानिकारक बनाइदिन्छ । त्यसैले बजारबाट आँप किन्दा स्वास्थ्यमा अप्ठ्यारो पर्ने विज्ञको सुझाव छ । काबाइडले पकाएको फलफूल खाँदा पेट दुख्ने, बाता हुने, खाला लाग्नेजस्ता सामान्य समस्यादेखि फोक्सो, मुटु, मिर्गौलाको स्वास्थ्यमा समेत घातक असर पर्छ ।

यस्तै केमिकलयुक्त अस्वास्थ्यकर आँप इटहरी नगरपालिकाले फेला पारेको छ । हानिकारक, स्वास्थ्यप्रतिकूल रहने विषादीयुक्त भारतीय आँपहरू देशभरि छाँटिएका छन् जसको प्रभावको डोढा दिनाइ इटहरीमा फैला परेको हो ।

इटहरी उपमहानगरपालिकाको खाद्य अनुसन्धान टोली र नगर प्रहरीको संयुक्त अनुगमनबाट यस्तो रहस्य पत्ता लागेपछि सोही टोलीले इटहरीमा भेटिएका त्यस्ता आँपहरू जफत गरेर इटहरीको फोहोर संकलन कम्पनी इटहरी वेस्ट एन्ड इन्भार्स मेनेजमेन्ट प्रा. लि. को फोहोर प्रशोधन केन्द्रमा नष्ट गराएको छ । विभिन्न अस्वास्थ्यकर केमिकलहरू हालै स्वास्थ्यमा फरक पार्ने मात्र होइन त्यसको गुणस्तरसमेत नबन्धन केमिकलकै प्रयोग गरेर, खास गरेर भन्ने हो भने विषादी बजारमा ल्याएको हो । यसको खोजी अब इटहरी मात्र होइन सबै स्थानीय तहले आ-आफ्नो क्षेत्राधिकारभित्र अब तुरुन्तै अनुगमन गरेर गुणस्तर पत्ता लगाइ यस्ता विषादाले

भारतीय विषादीयुक्त आँप जफत गरी नष्ट

बबिता खड्का (जेठाल), इटहरी

कुनै पनि खाद्यान्न विक्रीवितरणमा पूर्णतः रोक लगाउन आवश्यक देखिन्छ । स्वास्थ्यसँग खेलवाड हुनु भनेको केवल व्यापारिक अनीतिकता मात्र होइन, जनताको जीवनाधार भएको प्रत्यक्ष प्रहार हो । इटहरीका बौद्धिक युवा सन्तोष डकाल बताउँछन् । नेपालमा प्रवेश गर्ने नाकामा नै कडा कदम चाल्नुपर्ने, सीमानामै परीक्षण र नियमन चलाउन नभए यस्ता विषादीयुक्त वस्तुहरू निर्यात भित्रिबारे, समाधान सहजमा होइन, बढी खोज्नुपर्ने, समस्या नाकाबाटै नियन्त्रण गर्नुपर्ने, अनुगमन 'शो' मात्र होइन, निर्बन्धित प्रक्रियामा गर्नुपर्ने अर्को बौद्धिक व्यापारिक कसरी कलेजका प्रा. तेजन्धु चापागाई बताउँछन् ।

राष्ट्रिय जनसहयोग कलेज डा. विष्णु बुढाले बजार अनुगमनलाई नाम मात्रको नभई सर्वाधिक प्रभावकारी बनाउन आग्रह गरे । उनले निरन्तर र पारदर्शी अनुगमनले मात्रै उपभोक्तालाई बुझ्न हुनेगर्ने सचेत, सतर्क रहन आग्रह पनि गरे । इटहरी -८ का स्थानीयबासी

टमनाथ लम्सालले -जनताको स्वास्थ्यसँग खेलवाड गर्नेहरूलाई कुनै हालतमा पनि उन्मुख दिनुहुँदैन । उनीहरूलाई कडाभन्दा कडा कारवाही हुनेपछि र कारवाही समाचारका लाइनमा सीमित हुनुहुँदैन कानुनी मिसाइल छेड्नुपर्ने तर्क लाग्छ सार । नागरिक समाज इटहरीका सदस्य बोधराज आचार्यले यो अनुगमन केवल आँप वा केही फलफूलमा मात्र सीमित हुनुहुँदैन सम्पूर्ण खाद्यवस्तुहरूमा पनि यस्तै कडाइका साथ अनुगमन गर्नुपर्छ । राम्रो खाना पकाउने भन्दा नै जोखिममा छ त्यसैले सम्पूर्ण खाद्य सामग्री र वसादीयुक्त वस्तुहरूलाई 'अर्गानिक विकल्पलाई प्राथमिकता दिन उनको आग्रह थियो । इटहरीका शिक्षाविद् प्रेमप्रसाद व्योमले भने 'क्याम्पेन-शो' अनुगमन अब बन्द गर्नु, गुणस्तर र नियन्त्रण प्रणाली स्थापना गर्नु, स्वास्थ्यसँग खेलवाड गर्नेहरूलाई उन्मुख होइन, उचित कानुनी उपचारको खोजी गरि उपभोक्ताको उन्मुखी गर्ने पाउने उपभोक्ताको अधिकार नरनु भन्ने- बची अनिवार्य छ । उनले थपे, 'विषादीयुक्त आँप नष्ट गर्ने राम्रो काम भयो, अर्गानिक आँप किनेर खाएर पाए हुनेगर्ने, समाधान केवल नियन्त्रण होइन, स्वस्थ, अर्गानिक खाद्य विकल्पमा लगानी पनि हो ।

प्रविधिमा बालबालिका

प्रविधिमा बाल-पहुँच कति फाइदा कति बेफाइदा ?

सुजना पाण्डेय

क्यामग...

त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय अर्गली पाल्पाका शिक्षक दामोदर पाण्डेय प्रविधिको प्रयोग वर्तमान समयको अपरिहार्य आवश्यकता भएको र प्रविधिको आजको समाज भिन्न रहने कुराको कल्पनासमा पनि गर्न नसकिने बताउँछन् । प्रविधिको प्रयोगले मानिसलाई कम समयमा थोरै परिश्रमले धेरै काम सम्पन्न गर्न सफल बनाएको र मानिसले घण्टी लगाएर गर्ने काम प्रविधिको प्रयोगबाट क्षणभरमै सम्पन्न गर्न सकिने उनको धारणा छ ।

अहिलेका बालबालिकामा प्रविधिको आधारभूत ज्ञान स्वतः प्राप्त हुनुका साथै बालबालिकाले प्रविधि तथा सामाजिक सञ्जालको प्रयोगले छिट्टै अद्यावधिक सूचना प्राप्त गर्न सक्ने पाण्डेयको भनाइ छ ।

अधिक मनोरञ्जनले अध्ययनमा ठूलो बाधा पार्ने भएकोले बाबुआमाले आ' ना नानीबाबुहरूले प्रविधिको सामग्रीलाई कसरी प्रयोग गरेका छन् सो कुराको ख्याल गरी आवश्यक परामर्श दिनुपर्ने उनी बताउँछन् । पाठ्यपुस्तक तथा पाठ्य सामग्रीहरू विद्यार्थीका लागि रुचिकर हुने गरी परिचयान गर्नुका साथै विद्यालयमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी शिक्षण गर्नुपर्ने कुरा पाण्डेय सुभाउँछन् ।

पञ्च माध्यमिक विद्यालय, दरबार क्षेत्र भक्तपुरका शिक्षक लक्ष्मण घिमिरेले प्रविधिको कुनै कुराको निर्माण गर्न वैज्ञानिक ढंगले काम गर्न पढाइका रूपमा परिभाषित गर्दै मोबाइल, ल्यापटप, कम्प्युटर भिडियो गेमहरूमा कुच प्रविधिअनुरूप पढे बताउँछन् ।

प्रविधिको बालबालिकामा नराम्रो असर पार्छ भनेर सिधै भन्न नमिल्ने तर प्रविधिको उपकरणहरूको कसरी प्रयोग भएको छ भन्ने कुराले यसमा महत्व राख्ने बताउँछन् । प्रविधिको सुदृढयोगमा अभिभावक, शिक्षक र अन्य पक्षले ध्यान दिनुपर्ने उनको बुझाइ छ ।

बालबालिकाले छिटो सिक्ने, सिकाइ दीर्घकालीन हुने लगायत मल्टिमिडियामार्फत विभिन्न पाठसँग सम्बन्धित श्रव्यदृश्य सामग्रीको प्रयोगले विषयवस्तुको धारणा सबल हुने उनको भनाइ छ । विद्यालयमा र किताबमा मात्र पढेर दैनिक जीवनका व्यवहारिक समस्या हल हुन सक्दैनन् त्यसकारण बालबालिकाले नयाँ कुराको खोजी गर्ने यी माध्यमले सहयोग गरेको उनको अनुभव छ । प्रविधिको अत्यधिक प्रयोगले बालबालिकामा दृष्टिदोष हुने सम्भावना बढी हुने उनी बताउँछन् । उचित मार्गनिर्देशनको अभावमा बालबालिकाले नराम्रो कुरा पनि सिक्ने हुँदा त्यसका लागि शिक्षक, अभिभावक र सम्बन्धित पक्षले ध्यान पुऱ्याउनुपर्ने उनले बताए । शिक्षक घिमिरेका विचारका बालबालिकाले उमेर जीवनको प्रारम्भिक उमेर हो । यी समस्या उसको भावी जीवनको आधार निर्माण हुन्छ त्यसैले नराम्रो कुरा सिक्नबाट उनीहरूलाई बचाउनुपर्छ । विद्युतीय सामग्रीका कुरालाई पाठ्यक्रममा नसमेटादा बालबालिका प्रविधिको प्रयोगमा पछाडि पर्नुका साथै समयको मागअनुसृत शिक्षा र पाठ्यक्रमको विकास गर्न सकिने भन्ने त्यो शिक्षा उपयोगी नहुने उनको धारणा छ ।

आजको विज्ञान र प्रविधिको युगमा विकसित देशहरू पेपरलेस, फलेस शिक्षाप्रकाशित गर्दै प्रत्यक्षरील महरूको परिष्कृतमा नेपालका पनि धेरै विद्यालय इमेल्, इन्टरनेटको पहुँचमा पुगिसकेको उनले बताए । समस्याकुल विश्व परिस्थिति प्रतिक्रिया नागरिक तयार गर्ने विद्यालय हतहथि नै पाठ्यक्रम निर्माण गर्दा बालबालिकाले सिकाइमा आफ्नै निरर्थक र एलिभेन्सहरूको जानकारी गराउने, सत्यन स्रोत सामग्रीहरूको लिंक उल्लेख गर्ने, के सामग्री कसरी खोज्ने त्यसको बारेमा आवश्यक जानकारी गराउने गरी विषयवस्तु रूपमा र माध्यमको रूपमा समेटिनु अपरिहार्य रहेको उनले बताए । क्रमशः...

मनोरञ्जन

टिकटक हुँदै चलचित्रमा प्रवेश गरेकी शाही

दमक/

रुकुमपश्चिमको

आठबिसकोट नगरपालिका-९

निवासी दीपा शाहीले

टिकटकबाट मुजिक भिडियो

हुँदै चलचित्रमा प्रवेश गरेकी

छन् । छोटो समयमा एक सय

बढी मुजिक भिडियोमा अभिनय

गरेर चर्चा कमाउन सफल

दीपाले दियारक भट्टलाई निर्देशित

चलचित्र 'नर्सिङ' अवतार

मा पहिलो पटक अभिनय

गर्नु भएको छ । राजेश

हमाललग्नायतका कलाकारसँग

अभिनय गर्न पाउनु आ' नो ठुलो

अवसर भएको दीपाले बताईन् ।

टिकटकाट चर्चामा आएर मुजिक भिडियोमा तानिनुभएको दीपाले 'कस्ती धिएँ

कस्ती भएँ, कर्णाली-कर्णालीतिर, एक नजरमै फिदा भएँ म, खँडापारि, मेरी मुगु

माथालु, जाउँ साँझी बेनी बजार, लजाउने हैछी नि, मयाको म'ग लगायतका

चर्चित गीतमा उत्कृष्ट अभिनय गरेकी छन् । मुजिक भिडियोमा पाएको सफलतापछि

चलचित्रमा अभिनयका लागि प्रस्ताव आएको उनले बताइकी छन् । दीपालाई

अहिले चलचित्र र मुजिक भिडियोमा धुप्रै प्रस्ताव आउने गरेका छन् ।

बालकवीज

यो सम्भन्धमा बालबालिकाको क्षमता अभिवृद्धिका लागि प्रतिव्योतात्मक पाँच प्रश्न राखिएका छन् । बालबालिकाप्रति अतिरिक्त ज्ञानको भण्डार भर्न र उनीहरूसँग भएको ज्ञान बढीदेखि विद्यालयमा अध्ययनबाट ८ कक्षासम्मका विद्यार्थीले यो बालकवीज प्रतियोगितामा सहभागिता जनाउने सकेका छन् । सवैभन्दा बढी उत्तम मिलाउने र ज्ञान विद्यार्थीलाई प्रोत्साहनको तर्फबाट पुरस्कार प्रदान गरी फोटोहाल नाम प्रकाशन गरिनेछ । धेरै बालबालिकाले उत्तर मिलाएका मीलाप्रश्नबाट छुट्टी गरीनेछ । विजेता बालबालिकाले अर्को हप्ता उत्तर प्रकाशन गर्नेछ । सहभागिताका लागि दिइएको विवरण बुझ्ने गरी पूर्वसन्देशको दैनिक मेल (purbasandesh@yahoo.com) मा पठाउनुहोला ।

- नेपालको सबैभन्दा पुरानो राजधानी कुनै हो ?
(क) अरनिको राजधानी (ख) पृथ्वी राजधानी (ग) सिद्धार्थ राजधानी (घ) त्रिभुवन राजपथ
 - नेपालको सबैभन्दा लामो जीपलाईन कहाँ सञ्चालन भएको छ ?
(क) नगरकोट (ख) नुवाकोट (ग) मराङकोट (घ) चरिकोट
 - सन् २०२३ मा सम्पन्न एशिया यु-एशिया कप जित्ने राष्ट्र कुन हो ?
(क) युरोपी (ख) पाकिस्तान (ग) बङ्गलादेश (घ) भारत
 - नेपालमा बुद्ध ढुङ्गा कारागार भएको जिल्ला कति छन् ?
(क) एक (ख) दुई (ग) तीन (घ) चार
 - भ्रष्टाचार विरुद्धको अन्तराष्ट्रिय दिवस कहिले मनाइन्छ ?
(क) डिसेम्बर ६ (ख) डिसेम्बर ९ (ग) डिसेम्बर ८ (घ) डिसेम्बर ७
 - राष्ट्रियसभा सदस्य रिक्त पदको निर्वाचन कहिले हुने भएको छ ?
(क) २०८० माघ ११ गते (ख) २०८० माघ १२ गते (ग) २०८० माघ १३ गते (घ) २०८० माघ १४ गते
- गतांकको सही उत्तर : ६- (ग) ७- (ग) ८- (घ) ९- (क) १०- (घ)

प्रतियोगी बालबालिकाले जितेका
विजयको नाम :
विद्यार्थीको नाम :
कक्षा :
ठेगाना :
सम्पर्क नम्बर :
आइपुग्नपर्ने अन्तिम मिति : २०८२ जेठ २८ गतेभित्र

किसानलाई आधुनिक हलो वितरण

उर्लावारी/ उर्लावारी नगरपालिकाले कृषकलाई ७५ प्रतिशत अनुदानमा 'कृषि हलो' वितरण गरेको छ । यान्त्रिकीकरणमार्फत कृषकलाई व्यावसायिक बनाउने र स्थानीय उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले नगरपालिकाले पहिलो चरणमा ८० थान कृषि हलो वितरण गरेको हो ।

कृषकहरूलाई कार्यवाहक राम्रै प्रमुख मीना खतिवडा पौडेलले उक्त हलो वितरण गरिन् । प्रविधिको उपयोग गरी खेतबारी जोल सजिलो होस् भनेर मागमा आधारित भएर किसान लक्षित कार्यक्रम ल्याइएको उनको भनाइ छ । माग र आवश्यकताका आधारमा किसानलाई कृषि हलो वितरण गरिएको नगरपालिकाका कृषि शाखा प्रमुख अर्जुनप्रसाद लुइतेले जानकारी दिए । उनले कृषिहलो यान्त्रिकीकरणमा जोडि उत्पादन लागत घटाउन यो कार्यक्रम प्रभावकारी हुने बताए । कृषकहरूको समूह र फर्मलाई हलो वितरण गरिएको हो ।

कृषि हलो बाहिरबाट खरिद गरेर ल्याइएको होइन । उर्लावारी-७ को दिपक सल्यायसंघबाट खरिद गरिएको हो । खासै प्रयोगमा नआएको तर उपयोगी 'कृषि हलो' उर्लावारी-७ का दीपक भण्डारीको अवधारणा अनुसार यही निर्माण गरिएको हो । बाँदर थपाउने यन्त्र बनाएर काफी चर्चा बढाएका दिपक सल्यायसंघका सञ्चालक भण्डारीद्वारा निर्मित फरक खालको कृषि हलो उर्लावारी नगरपालिकाले प्रवर्द्धन गरेपछि उनी दंग छन् ।

'चाईनिज टेक्नोलोजी' लाई पछ्याएर यस्तो हलो बनाइएको उनको कथन छ । अरुवा बा होचा जस्ता मानिसले पनि सहजै जोल सक्ने, इन्धन नलाग्ने, मीनिक उजापनि खासै खर्चिनु नपर्ने हलोको विशेषता रहेको भण्डारी बताउँछन् । उनले नगरपालिकाका मेयर नारायणप्रसाद खरेललाई आफ्ना उत्पादनका विशेषता अलग गराएपछि नगरपालिकाले प्रोत्साहन गरेको भन्दै आफ्ना उत्पादनको बजारीकरणमा टेवा पुगेको प्रतिक्रिया दिए । यो कृषि हलो खासगरी मकै, आलु र अन्य तरकारी बालीका लागि खनजोतमा उपयुगी हुने भन्दै उर्लावारी-१ का कृषक गेनन्धु माराले आफ्नो समूहलाई उपलब्ध गराएकोमा नगरपालिकाप्रति आभार व्यक्त गरे ।

साहित्य

रोपेर फूल

मेघनाथ बस्न

यो ग्रीष्ममा जल खुली रसिलो बनायो
उम्रे नयाँ तुण लता मन रणको
मैका कुनैर अहिले नव कृष लाउँ
रोपेर फूल धरती रसिलो बनाउँ ।
पाउँछ उजाड कतिले तर कृष काटी
बैदौ छ तरकर धनी बनिदैं छ खाली
खोजेर औषध बुटा रसदार पाउँ
रोपेर फूल धरती रसिलो बनाउँ ।
हुन् रङ्ग रङ्ग घर बाग जहाँ सुगन्ध
बिद्या सौम्य जगमा छरियोस् उमङ्ग
शिरा दिई नव मुना घर सजाउँ
रोपेर फूल धरती रसिलो बनाउँ ।
मीर र भुङ्ग पुतली रस बुल्न आऊन्
छफेर हर्ष पलक नव गीत गाऊन्
हेरेर पुष्प दलका नित काव्य गाउँ
रोपेर फूल धरती रसिलो बनाउँ ।

दमक-भाषा

चारुः २० अक्षर

तेजप्रसाद खनाल (लातुक)

सहित : तिमी परिवर्तन ल्याई अन्याय हरेर गयी
प्रजातन्त्र-न्यायतन्त्र ल्याई देशका निम्ति मेरेर गयी ।
निःस्वाधी धियो कायर र स्वाधी धिपुनी तिमी रतिमर
साँच्चिकै देश अनि जनताको लागि अधि सर्रेर गयी ।
नेपाल अमाले असल देशभक्त सपूत नै चाहिन्छि
तिमी नेपाल आमाको असल सपूतमा परेर गयी ।
दुखी असहाय अनाथ अनि अन्यायमा परेकाहरू
व्याय अनि समानताले दिव्य त्यो उज्यालो भरेर गयी ।
उज्यालो छाउने छ देश समाजमा एकदिन किन किन
तिमीआदलका अर्सा हटाउने सन्देश छरेर गयी ।

लमही, दाङ

Log on गर्नुहोस्
purbasandesh.com
EPAPER मा पूर्वसन्देश पत्रिका हेर्नुहोस्

दैनिक सफल

आज मिति
२०८२ जेठ २४ गते
शनिवार
7 June, 2024
तिथि: एकदशी

ज्यो. लक्ष्मी प्र. टाकाल
ठेगाना : क्याम्पस लोड,
उत्तरकाञ्चन अखन विज्ञान, उत्तर
सुदूरपश्चिम लोड,
८८५६३९०८८८/८८५९०८०९९६५

मेघ	बु छे लो सा लि लैं ले लो अ	कट	बु छे लो सा लि लैं ले लो अ	तुल	दि हु हे हो डा डि डु डे डो	मकर	भो जा जी छि ख खे खो ना जी
	परिश्रम बढी गर्नु पर्ने । अध्ययन क्षेत्रमा सुधार ।		रोजगारीको अवसर । बोलीको प्रभावबाट काम बल्ने ।		आकर्षक घडालाई । आफन्तबाट सहयोग ।		जगमा स्थितता । स्वास्थ्यता समरस्या ।
कृष	इ उ ए ओ वा धि वु छे वी	सिंह	मा मि मु भे मो टा टि टु ट	वीरक	तो ना ति नैं ने नो या धि यु	कन	नैं ने नो सा सी सैं से लो द
	मित्रहरूबाट सहयोग । आर्थिक पक्ष जगल ।		आफन्तको सहयोग । धन लाभ ।		उपहार प्राप्त । रोजगारीको अवसर ।		धार्मिक कार्यमा रुचि । व्यापारबाट लाभ ।
सिमुन	का कि क घ डु छु के को हा	कन्या	टो प पी पैं ख ण ट प पे	भु	य यो भा भी भ आ फा डे	मीन	दि दू ध भ ड दे दो दा ची
	गरेका कामहरूमा सफल । फठन-पाठजमा गर्ने गठयज्ञ ।		अनावश्यक सर्व । शत्रुको नाश ।		कार्य सिद्धि । माध्यमिकको सहयोग ।		आर्थिक प्रगति । मित्रबाट सहयोग ।

राष्ट्रिय बहुमुखीमा दुई सहकारी गाभिए

दमक/ दमक-८ स्थित राष्ट्रिय बहुमुखी सहकारी संस्थांना दुईवटा संस्था गाभिएका छन् । मोरङको पथरी सनिधरस्थे स्थित सहकारी कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड र इलामको बुलाबुली -३ स्थित बुलाबुली कृषि सहकारी संस्था एकापसमा गाभिएका हुन् ।

संस्थाको आफ्नै सभा हलमा शुक्रबार एकीकरणको लागि संयुक्त साधारण सभा गरी सो घोषणा गरिएको हो ।

एकीकरण सभाले संस्थाको नाम राष्ट्रिय बहुमुखी सहकारी संस्था लिमिटेड नै कायम गर्ने,संस्थाको विनियम संस्थागत सहित नयाँ कार्य योजना तथा नयाँ तथर्ष सञ्चालक समिति र तीन सदस्यीय रहेको लेखा सुपरिवेक्षण समिति गठन गरिएको हो । एकीकरण साधारण सभाका

लागि राष्ट्रिय बहुमुखी सहकारीका अध्यक्ष को संयोजकत्वमा ५ सदस्य रहेको एक कार्यवलय गठन गरिएको थियो ।

सञ्चालक र सेवा समिति गठन नौ सदस्यीय सञ्चालक समितिको अध्यक्षमा पुनः लखुदास राई, उपअध्यक्षमा कृष्णबहादुर गौले, सचिवमा दिपेन बाला राई, सहसचिवमा फुलचरी राना मगर, कोषाध्यक्षमा टंक प्रसाद दुलाल चुनिएका छन् ।

यसैगरी सदस्यहरूमा विष्णु सुब्बा, वासुदेव राई, पारसमणि राई र वासुदेव जिम्बु चुनिएका छन् । बुलाबुली कृषि सहकारीका पूर्व अध्यक्ष नयस्त्रे, देउरुमगर निखेलु, यमुना भट्टराई र बानदीप राई चयन भएका छन् । निवर्तित सञ्चालक तथा लेखा समितिको नामावली बुलाबुली कृषि सहकारीका पूर्व

अध्यक्ष नकुल राईले घोषणा गरेका थिए । निर्वाचित सो समितिले आगामी असोज १० १० गते सम्पन्न हुने साधारण सभामा संस्थाको नियमित कार्यसम्पादन गर्ने गर्नेछ ।

सो संयुक्त साधारण सभामा राष्ट्रिय बहुमुखी सहकारी संस्थाका सञ्चालक, वाइले चेली, बुलाबुली कृषि सहकारीका निवर्तमान अध्यक्ष मिलन राई लगायतले सहकारीको विषयमा बोलेका थिए ।

एकीकरणको लागि संयुक्त सो सभामा राष्ट्रिय बहुमुखी सहकारी संस्थाका सञ्चालक, बुलाबुली कृषि सहकारी संस्थाका सञ्चालक र सरोकार कृषि सहकारी सञ्चालक लेखा समिति तथा विभिन्न उपसमितिका पदाधिकारी सदस्यहरूको उल्लेख्य सहभागिता रहेको थियो ।

भरुवा बन्दुकसहित दुई पक्राउ

उर्लाबारी/ भरुवा बन्दुकसहित प्रहरीले मोरङको केराबारी गाउँपालिका-६ तामाङ टोलबाट दुईजनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । प्रहरीका अनुसार केराबारी-६ का धनबहादुर श्रेष्ठको घरभित्र बन्दुक फेला परेको थियो । अर्थात् भरुवा बन्दुक राखिएको थियोसूचनाका आधारमा इलाका प्रहरी कार्यालय केराबारीका वरिष्ठ प्रहरी नायब निरीक्षक मानबहादुर चिन्मा नेतृत्वको टोलीले बिहीबार राति १०:३० बजेतिर श्रेष्ठको घरमा छाप्रा हानेको थियो ।

घर खानेदालासी गर्ने क्रममा घरको पश्चिमतर्फको कोठामा तान्नाले छोपेर राखेको अस्त्रमा १ नाल भरुवा बन्दुक बरामद गरिएको जानकारी प्रहरीले दिएको छ । बन्दुक फेला परेसँगै प्रहरीले धनबहादुरका छोरा २६ वर्षीय गणेश श्रेष्ठ र स्थानीय ३२ वर्षीय सत्त्वारी तामाङलाई पक्राउ गरेको हो । बरामद भएको बन्दुकसहित दुवैजनालाई इलाका प्रहरी कार्यालय बेलौबारीमा राखेर प्रहरीले अनुसन्धानको थप प्रक्रिया अघि बढाएको हो । पक्राउ परेकाविरुद्ध हातहतियार खरखजना ऐनअन्तर्गतको मुद्दा चलाउने प्रहरीको तयारी छ । बरामद भएको बन्दुक वयनचतुको अर्थात् चोरी सिकारीमा प्रयोग गर्ने गरिएको हुनसक्ने प्रहरीको भनाइ छ ।

ट्याक्टरको ठक्करबाट मोटरसाइकल चालकको मृत्यु
उर्लाबारी/ मोरङमा ट्याक्टरमा ठोक्किएर मोटरसाइकल चालकको मृत्यु भएको छ । बिहिबार राति ८ बजे मोरङ सुनवर्षी नगरपालिका -१० मलदेबास्थित भूपरतल- डाङ्गनिया हुलाकी सडकजवलाबाट छोटेछामा विग्रिएर रोकी राखेको को.१०५ नम्बरको ट्याक्टरमा भूपरतलबाट डाङ्गनियातर्फ आउँदै गरेको मे.७४ १०२९ नम्बरको मोटरसाइकल आफै अनियन्त्रित भई पछाडीपट्टि ठक्कर खाई दुर्घटना भएको थियो ।

दुर्घटनामा मोटरसाइकल चालक २० वर्षीय नविनकुमार पोखरा गम्भीर घाइते भई उपचारका लागि रंगेली अस्पताल लगिएकोमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । सोही मोटरसाइकलमा पछाडी सवार भात अररिया जिल्ला औगिपार्क पंचायत-७ कोहारा बस्ने १९ वर्षीय पुष्पकुमार बस्नरार घाइते भएका छन् । उनको रंगेली अस्पतालमा उपचार भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

वैदेशिक.....स्थायी मात्रै नभई अस्थायी रूपमा उतै बस्नका लागि पनि ठूलो संख्यामा नेपालीहरू विदेश गईरहेको सरकारी तथ्यांकले देखाउँछ । सन् २०२३ मा १२ हजार ३३ सय ४९ जना नेपाली अस्थायी रूपमा विदेशमा बस्नेगरी नेपालबाट अनुमति लिएर गएका छन् भने सन् २०२४ मा मात्रै ६६ हजार ८३५ जनाले अस्थायी रूपमा विदेशमा बस्नका लागि एयरपोर्ट गरेर नेपाल छोडेको अध्ययनमा कार्यालयको तथ्यांकले देखाउँछ ।

पछिल्लो यो दुई वर्षमा रोजगारीको खोजीमा ठूलो संख्यामा विदेश गएको पनि तथ्यांकले देखाएको छ । सन् २०२३ र २०२४ मा मात्रै नेपालमा काम नपाएर रोजीरोटीका लागि १६ लाख ६४ हजार ८ सय ३७ नेपाली विदेश गएका छन् । अध्ययनमा कार्यालयका अनुसार सन् २०२३ को तुलनामा २०२४ मा रोजगारीका लागि विभिन्न मुलुक जानेहरूको संख्या पनि वृद्धि भएको देखिन्छ । सन् २०२३ मा कामको खोजीका लागि विदेश जाने नेपालीको संख्या ८ लाख ८ हजार ४ सय १५ रहेकोमा सन् २०२४ मा ८ लाख ५६ हजार ४ सय २२ रहेको छ । पछिल्लो दुई वर्षको अवधिमा अध्ययनका लागि ठूलो संख्यामा विद्यार्थी बाहिर गएको तथ्यांकले देखाएको छ । सन् २०२३ र २०२४ मा मात्रै नेपालमा मात्रै विद्यार्थी निसामा २ लाख २७ हजार ९५१ जना विदेश गएका छन् । सन् २०२३ को तुलनामा २०२४ मा पढ्नका लागि विदेश जानेहरूको संख्या बढेको देखिन्छ ।

सन् २०२३ र १ लाख ८ हजार १ सय ४२ जना पढ्नका लागि विदेश गएकाकोमा अर्को वर्ष २०२४ मा मात्रै १ लाख ९९ हजार ५ सय १ जना अध्ययनका लागि धेरै छाडेर विद्यार्थी विभिन्न मुलुकमा गएको तथ्यांकले देखाएको छ । यस्तै पछिल्लो समय भिजिट मिसामा विदेश जाने नेपालीको संख्या पनि बढेको देखिन्छ । अध्ययन विभागले उपलब्ध गराएको तथ्यांकअनुसार पछिल्लो ४ लाख ७८ हजार ८४६ नेपाली विदेशमा गएका छन् । सन् २०२३ को तुलनामा २०२४ मा घुमफिरका लागि भन्दै धेरै नेपाली विदेश गएको तथ्यांकले देखाएको छ । सन् २०२३ र २ लाख ४ हजार १ सय ४८ नेपाली घुमफिरका लागि विदेश गएकाकोमा सन् २०२४ मा मात्रै २ लाख ७४ हजार ५ सय १८ नेपाली विभिन्न मुलुकमा घुमफिरका लागि भन्दै भिजिट निशामा गएका छन् ।

कोठा भाडामा लिएर नक्कली नोटको घन्टा

बितामोड/ भापाको कार्कर्मविद्वाबाट नक्कली नोटसहित पक्राउ परेका गणेश भारतीले भापामा कोठा भाडामा लिएर नक्कली नोट छापने गरेको प्रहरीले अनुसन्धानबाट फेला परेको छ । कार्कर्मविद्वास्थान नेपाल बैंक अगाडिबाट प्रहरीले गत जेठ १८ गते तेह्रथुम अर्थात्नजुड-५ का २८ वर्षीय भारतीलाई नक्कली एक लाख रूपैयांसहित पक्राउ गरेको थियो ।

भापाको कनकाई नगरपालिका-८ लक्ष्मीपुरमा कोठा भाडामा बस्दै आएका भारतीको साववाट १ हजारका १ सय थान नक्कली नोट बरामत गरेको थियो ।

उक्त घटनामा भापा प्रहरीले जिल्ला अदालतबाट म्याद थप गरी अनुसन्धान गर्ने क्रममा उनले नक्कली नोट आफैले छपाई गरी चलन गरेको खुलेको छ । प्रहरी निरीक्षक राज कुमार काजी समेतको अनुसन्धान टोलीले लक्ष्मीपुरस्थित कोठामा सोजतलास गर्दा थप नक्कली नोटहरु फेला परेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले जनाएको छ ।

प्रहरीका अनुसार विभिन्न दरका नेपाली नक्कली (खोटा मुद्रा) ५ लाख २० हजार ६ सय ८० रूपैयांसहित नोट छापने गरेको भनाइ थान, नोटमा प्रयोग हुने रसायन प्रकाश रंग सायायतका प्रमाणहरु बरामद गरिएको भापा प्रहरीले जनाएको छ । प्रहरीका अनुसार १ हजार दरका नक्कली (खोटा मुद्रा) ४७० थान, ५ सय दरका २८२ र १ सय दरका १९० थान, २० दरका १२ थान र २० दरका ४ थान बरामद गरिएको छ ।

१ थान फ्रिन्टीड मेसन, ३ थान मोबाइल, १ थान कैची, नोट बनाउन प्रयोग भएको कागज कपी र थान बरामद गरिएको प्रहरीले जनाएको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय भापाली समाजको बितामोडमा अधिवेशन तयारी

बितामोड/ अन्तर्राष्ट्रिय भापाली समाजले पौबी अधिवेशनको आगामी असोज २३ र २४ गते हुने भएको छ । समाजको कार्यसमितिको पूर्ण बैठकले यही असोज २३ र २४ गते (अक्टोबर १ र १० तारिख) का दिन भापाको बितामोडमा अधिवेशन गर्ने निर्णय गरेको समाजका अध्यक्ष मुकुन्द ढुंगानाले जानकारी दिए ।

अधिवेशन अन्तरगत असोज २३ गते बन्द सत्र हुनेछ भने २४ गते नयाँ नेतृत्वका लागि निर्वाचन कार्यक्रम हुनेछ । बैठकले अधिवेशन तयारीका लागि आवश्यक विभिन्न समितिहरू पनि गठन गरेको समाजका महासचिव नवीन पोखरेलले बताए । अधिवेशनले सन् २०२४-२०२७ कार्यकालका लागि नयाँ कार्यसमिति चयन गर्ने उनले बताए ।

२०१७ मा स्थापित अन्तर्राष्ट्रिय भापाली समाजले विभिन्न सामाजिक कार्यहरू सँगै हालसम्म ६० देशमा क्षेत्रीय समेलन तथा ४ वटा अधिवेशनहरू सम्पन्न गरिसकेको छ । अधिवेशनमा सबै राष्ट्रिय समिति र विश्वभरका भापालीहरूलाई प्रत्यक्ष सहभागिता जनाउन समाजले अपिलसमेत गरेको छ ।

बुबा र छिमकीको हत्यामा छोरा पक्राउ

काठमाडौँ । पश्चिम नवलपरासीको सुनवलमा छोराबुबा र छिमकीको हत्या गरेका छन् । शुक्रबार बिहान ११ बजे जिल्लाको सुनवल नगरपालिका- २ को औरीहियामा ३५ वर्षीय हेमराज थारुले ५० वर्षीय बाबु जयराज थारु र छिमकी ७० नाथु धरिगराई कोदाले प्रहार गरी हत्या गरेको जिल्ला प्रहरीका कार्यालय नवलपरासीका सूचना अधिकारी एण्ड प्रहरी नायब उपरीक्षक वीरदत्त चन्नेले बताए ।

इलाका प्रहरी कार्यालय सुनवल र जिल्ला प्रहरी कार्यालयको टोली घटनास्थलमा पुगेर आरोपित पक्राउ गरिसकेको प्रहरीको भनाइ छ ।

भापा डाइजोनोस्टिकको सेवा

रेडियोटोलोजिष्टको क्षेत्रमा लामो अनुभव प्राप्त गरी भरपर्दो सेवा प्रदान गर्दै आजुनु भएका चिरपरिचित डा. तिलकचन्द्र शाहको भिडियो एक्सपर्ट किमिन (भापाडाइजोनोस्टिक) हिमाल फार्मेसीबाट दमक प्रहरी थाना अगाडि इसा कम्प्लेक्समा सरेको आम सेवाग्राहीमा जानकारी गराउँदछौँ ।
: सतुम्क जठबरः
८७०८५४८८८८/०१३-५७७८१४८

A-One इस्वातो नयाँ उत्पादन बजारमा

अत्याधुनिक प्रतिधिबाट उत्पादित सिटुकराली ब्रिक्स प्रा.लि. कमल-१ सोलमारीमा ठूलो साइजको A-One इटको बुकिङ सुल्ला गरिएको छ ।

अग्रा सतुम्क : विष्णु काकी
९८५२६७३३०५/९८०२९६६५/९८९३३३२०१
न्यालेजुर् ९८०२९६६६४० दमक सतुम्क : लसुन काकी ९८०२९६६६६२८/९८५२९६६६६२८

दीपिनी स्कुलमा विद्यार्थीको शीप विकासका लागि गोष्ठी

दमक/ दमक-५ स्थित दिपिनी आधारभुत विद्यालयले विद्यार्थीको शीप विकास र आर्थिकविकास लगेर ३ दिने कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न गरेको छ । विद्यालयको सभाहलमा बुधबाररदि स्थित सुरु भएको कार्यक्रमको शुक्रबार समापन गरिएको प्रधानाध्यापक शेषकुमार निरौलाले बताए । निरौलालेका अनुसार दमक नगरपालिकाका सामाजिक विकास समिति संयोजक शारदा सापकाको भट्टराईले उद्घाटन गरेको सो कार्यक्रममा शिक्षा अधिकृत समेनाथ

गुरागाईले समापनको प्रमुख आतिथ्यता ग्रहण गरेका थिए । विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्य सदस्य चैत्य वरालको अध्यक्षता रहेको सो कार्यक्रममा दमक-५ का सर्वप्रथम वडाअध्यक्ष खड्का राई, कार्यपालिका सदस्य सरु परिहारालगायतको उपस्थिति रहेको थियो । सो कार्यक्रमबाट विद्यार्थीहरूले सिप सिक्ने र त्यसलाई आर्थिकविकास गर्ने सक्ने क्षमताको विकास भएको प्रधानाध्यापक निरौलाले बताए ।

दुनाटपरी गान सिकाइएको छ भने छात्रले फिनेल उत्पादन गरेका छन् । कक्षा ६ देखि ८ सम्मका विद्यार्थीले भाग लिएको सो कार्यशालाबाट उत्पादित फिनेल बाल क्लबले लागत मूल्यमा बिक्री गर्ने भएको छ भने दुनाटपरी विद्यालयमै राखिएको र कसैलाई आवश्यक परेमा उपलब्ध गराउन सक्ने प्रधानाध्यापक निरौलाले बताए । सहायक प्रधानाध्यापक बबुलाम दाहालले सञ्चालन गरेको सो कार्यक्रमको औचित्य तथा स्वागत प्रधानाध्यापक निरौलाले गरेका थिए ।

सप्तकोशी नदीमा दिउँसा गोताखोर एकको सव फेला

इटरी/ सप्तकोशी नदीमा बेपत्ता सशस्त्र प्रहरी बलका दुई गोताखोर मध्ये एक जनाको शव फेला परेको छ । शुक्रबार बिहान खोजीमा क्रममा एक जनाको शव फेला परेको हो । सप्तकोशी हुमनामनगर कंकालिनी नगरपालिका-१ स्थित कोशी नदीमा बिहीबार मनसुनजस्य विपद्को पूर्वतयारी अभ्यास गर्ने क्रममा हरेवर राजवंशी र सुजुज साउद बेपत्ता भएका थिए ।

राजवंशी श्रीजनु गण ईलाम दरबन्दी भई दन्तकाली विशेष कार्य तालिम शिवालय सप्तरीमा र साउद १३ नवम्बर गण पदवी दरबन्दी भई चिन्मस्ता बाँधीनी मुख्यालयमा कार्यरत थिए । उनीहरू मध्ये राजवंशीको शव फेला परेको हो । सशस्त्र प्रहरीको ५६ जनाको टोली बिहीबार विपद उद्धार अभ्यासका लागि कोशी नदीमा खटिएको थियो । सो क्रममा दिउँसा ३ बजेर १० मिनेटमा २ जना बेपत्ता भएका थिए । बेपत्ताको खोजी कार्यलाई तीव्रता दिइएको सशस्त्र प्रहरी बलका सहायक प्रवक्ता एवं डिपिए सी शैलेन्द्र थापाले जानकारी दिए ।

देशभरका.....इलेक्ट्रिक हुने भएपनि सेलेक्ट्रिकको जस्तै सीमात्मिक बोलि खोद्यमा समस्या आउने गरेको बताइन् । समेलनमा देशभरबाट २ सय ९१ जना उपप्रमुख तथा उपअध्यक्षहरूको सहभागिता रहेको छ । विराटनगर महानगरपालिकाका उपप्रमुख शिवा निराला काजीले जिम्मेवारी निर्वाह गर्दा आएका समस्याहरूको पहिचान गर्ने र समाधानका लागि पहल गर्ने सम्मेलन महत्वपूर्ण रहेको बताइन् । उनले सम्मेलनमा आउने निश्कर्षहरूलाई विराटनगर घोषणापत्रको रूपमा जारी गरिने र त्यसको कार्यान्वयनका लागि प्रधानमन्त्री र मुख्यमन्त्रीलाई अपिल गर्ने बताइन् ।

ठूलो ट्याङ्कीमा कमप्रेसर प्रतिविधुत
भापा सेफ्टी ट्याङ्की तथा दल सप्लेसफाई
दमक :
देवीप्रसाद साउद १३
(९८४२७६०२६५/९८४२७९१८५)
बितामोड:
राजकुमार श्रेष्ठ
८८०६०१०८१०

निःशुल्क तालिम

नेपालको सर्वाधिक सीप सिकाउने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यताप्राप्त भएको चन्द्रसर्प सीप विकास संस्थाका विभिन्न विषयको निःशुल्क तालिमको व्यवस्था भएकोले परीव, बिज्ञान, जल, बेरोजगार, शरणार्थी, SEE, +2 दिने विद्यार्थीहरूले सम्पर्क राख्नुहोस् । साथै CTEVT वाट लिट्टे Level 1 & Level 2 को परीसको सबै विषयको तालिम दिनेछ ।

- कामजोब - परा पेकिङ - परा मोटर मेकानिक - सेक्टरिटी गार्ड - Motivation/Leadership - हाउस किपिङ एण्ड केयर निजर	- देउर - सेलसमेन - मोबाइल मर्मत - फोर्जिङ - एस्टी - उद्योगी (सेडिओ/टिओ स्ट्रेज)	- सफाफोर्डिङ वेल्डर - बुटीप्यालर र कामचुट्टर - बुटीप्यालर र कामचुट्टर - एस्टी - एस्टी - एस्टी
--	--	--

फारम गरिसकेपछि अतिवासी २ विषयका निःशुल्क ज्ञान सिकाइनेछ । सीप सिक्नेसकेकाहरूलाई सीप प्रमाणित गरी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त सर्टिफिकेट प्रदान गरिनेछ ।

सिट लिमिट भएकाले हस्तुत सम्पर्क गर्नुहोस् । फारम भर्ने अन्तिम मिति: २०८५/१३/१०

चन्द्रसर्प सीप विकास संस्था
दमक-९,कृपा (फोन: ०२३-५८५१२०/९८५२६७५४०२) बितामोड शाखा: ९८०७९१८५२८